

боти та надані послуги з метою акумулювання коштів на відшкодування витрат на їх відтворення.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України за станом на 24 грудня 2010 року [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/nk/>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
3. Міжнародний Стандарт Бухгалтерського Обліку №16 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014
4. *Гура Н. О.* Економічний зміст амортизації основних засобів та проблеми її нарахування / Гура Н. О. // Вісник ЖДТУ. — 2010. — №3. — С. 73–74.
5. *Чумаченко М.* Ще раз про амортизацію як важливе джерело інвестиційної діяльності підприємства / Чумаченко М. // Бухгалтерський облік і аудит. — 2004. — №11. — С. 3–7.

Лежніна Ю. К.,

науковий керівник — **Царьов М. С.,** к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

У процесі своєї господарської діяльності підприємства використовують різноманітні види активів, які поділяються на окремі групи за спеціальними економічними ознаками. Останнім часом у діяльності підприємств усе більше застосовують такий вид активів, як нематеріальні. Проте вони є однією з найменш вивчених категорій вітчизняної бухгалтерської методології.

Методологічні засади формування інформації про нематеріальні активи в обліку визначають такі основні нормативно-правові акти: Податковий кодекс України (далі – ПКУ) [1], П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [2], Методичні рекомендації з бухгалтер-

ського обліку нематеріальних активів №1327 [3], в яких передбачено альтернативні варіанти обліку таких активів.

Нормативно-правовими документами, що регламентують формування облікової політики підприємства [4–6] у частині нематеріальних активів, передбачена незначна кількість елементів, альтернативні варіанти відображення яких не мають обґрунтування, особливо це стосується переоцінки нематеріальних активів.

Враховуючи необґрунтованість альтернативних варіантів щодо порядку переоцінки нематеріальних активів і відсутність роз'яснень, основною метою нашого дослідження є критична оцінка, обґрунтування та систематизація альтернативних варіантів відображення інформації про порядок переоцінки нематеріальних активів згідно чинного законодавства України при формуванні облікової політики підприємства.

У результаті дослідження нами були отримані такі результати.

1. У П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та Податковому кодексі України надано чітку класифікацію нематеріальних активів для цілей бухгалтерського обліку за групами. Але при здійсненні переоцінки нематеріальних активів, яка згідно чинного законодавства, передбачає, що у разі переоцінки окремого об'єкта нематеріального активу треба здійснювати переоцінку всіх інших активів групи, до якої належить цей нематеріальний актив (крім тих, щодо яких не існує активного ринку), надана класифікація є розширеною. Тому, вважаємо за доцільним обґрунтувати здійснення переоцінки не всієї групи (в контексті всіх об'єктів, що обліковуються на окремому субрахунку), а більш деталізованої групи, що належить сукупності об'єктів, які обліковують на одному субрахунку (наприклад, корисні моделі чи промислові зрки).

Враховуючи зазначене, вважаємо доцільним у наказі про облікову політику підприємства щодо переоцінки нематеріальних активів відображати встановлення груп (класифікацію) нематеріальних активів для їх переоцінки.

2. Згідно із п.19 П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» підприємство може здійснювати переоцінку за справедливою вартістю на дату балансу тих нематеріальних активів, щодо яких існує активний ринок. При цьому слід пам'ятати, що активному ринку властиві такі умови: предмети, які продаються і купуються на ринку, є однорідними; в будь-який час можна знайти зацікавлених осіб; інформація про ринкові ціни є загальнодоступною.

У листі Міністерства фінансів України «Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку та звітності» [7] запропоновано варіанти

визначення порогу суттєвості переоцінки нематеріальних активів, зокрема: 1 % чистого прибутку (збитку) підприємства або 10 % відхилення залишкової вартості об'єкта основних засобів від його справедливої вартості.

Враховуючи зазначене, вважаємо доцільним у наказі про облікову політику підприємства щодо переоцінки нематеріальних активів відображати порядок і умови переоцінки нематеріальних активів.

3. Згідно із п.24 П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» при вибутті об'єктів нематеріальних активів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта нематеріальних активів включається до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням додаткового капіталу. Перевищення сум попередніх дооцінок об'єкта нематеріальних активів над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта нематеріальних активів може щомісяця (щокварталу, раз на рік) у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, включатися до складу нерозподіленого прибутку з одночасним зменшенням додаткового капіталу. При цьому до складу нерозподіленого прибутку при вибутті цього об'єкта включається залишок перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок такого об'єкта, що відображений у складі додаткового капіталу. Враховуючи зазначене, вважаємо доцільним у наказі про облікову політику підприємства щодо переоцінки нематеріальних активів відображати періодичність (період) зарахування сум дооцінки нематеріальних активів до нерозподіленого прибутку.

4. Відповідно до затверджених «Типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів» реєстром аналітичного обліку нематеріальних активів є Інвентарна картка обліку об'єкта інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (ф. №НА-2), яка складається у одному примірнику. В цьому реєстрі не знайшла відображення інформація щодо результатів щорічної переоцінки. Враховуючи зазначене, вважаємо доцільним у наказі про облікову політику підприємства щодо переоцінки відображати порядок відображення результатів переоцінки нематеріальних активів в реєстрах аналітичного обліку таких активів.

Отже, при складанні наказу про облікову політику підприємству доцільно вказати наступні елементи при формуванні інформації про переоцінку нематеріальних активів: встановлення груп (класифікацію) нематеріальних активів для їх переоцінки, порядок і умови переоцінки нематеріальних активів, періодичність

(період) зарахування сум дооцінки нематеріальних активів до нерозподіленого прибутку, порядок відображення результатів переоцінки нематеріальних активів у регістрах аналітичного обліку таких активів.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року №2755-VI (зі змінами).
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Затверджено наказом МФУ від 18.10.199 року №242 (зі змінами).
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів: Затверджено наказом МФУ від 16.11.2009 року №1327.
4. Про погодження облікової політики підприємств: Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 11.04.2007 року №254.
5. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 року №635.
6. Методичні рекомендації щодо складання розпорядчого документа про облікову політику підприємства: Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 17.12.2007 року № 921.
7. Щодо суттєвості у бухгалтерському обліку і звітності: Лист МФУ від 29.07.2003 року №04230-04108.

Лозінська І. В.,

науковий керівник — **Канцуров О. О.**, к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ

Своєчасне забезпечення виробництва матеріальними ресурсами залежить від величини і комплектності управління виробничих запасів на складах підприємства.

Управління запасами — це забезпечення та підтримування оптимальної кількості й видів фізичних ресурсів, необхідних для